

KRISTIANSAND HAVN KF
Postboks 114
4662 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liudmila Pechinkina, 37017847

Tillatelse til tiltak i sjø ved kai 36 i Kristiansand kommune

Fylkesmannen gir Kristiansand havn KF tillatelse til tiltak i sjø ved kai 36 (gnr./bnr. 42/385) i Kristiansand kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften § 22-6.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på kr 16 600.

Dere kan påklage vedtakene innen tre uker,

Vi viser til søknad av 17.02.2020 om tiltak i sjø, «Miljøteknisk rapport og tiltaksplan for tiltak i sjø» av 18.02.2020, e-post fra Norconsult av 30.03.2020 og øvrige dokumenter og kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

Fylkesmannen i Agder gir Kristiansand havn KF tillatelse til tiltak i sjø ved kai 36 (gnr./bnr. 42/385) i Kristiansand kommune). Tillatelsen omfatter følgende tiltak:

- mudring av inntil 8 500 m³ løsmasser,
- sprengning av inntil 500 m³ fjell,
- peling.

Overskuddsmassene fra mudring og borkaks skal leveres til et godkjent avfallsanlegg. Utsprengte masser kan gjenbrukes.

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3, og forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Som forhåndsvarslet i brev av 27.02.2020, skal dere betale et gebyr for Fylkesmannens saksbehandling. Gebyret fastsettes til sats 7 som tilsvarer kr 16 600. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Sakens bakgrunn

Norconsult AS søker på vegne av Kristiansand havn KF om tiltak i sjø i forbindelse med utvidelse av kai 36 ved gnr./bnr. 42/385 i Kristiansand kommune. I den opprinnelige søknaden av 17.02.2020 ble det søkt om mudring av ca. 5 000 m³ løsmasser og sprengning av ca. 2 100 m³ fjell over et areal på ca. 1 800 m². Basert på nye data fra grunnundersøkelser, jf. e-post av 30.03.2020, er det beregnet at mengde løsmasser som skal mudres, er 8 500 m³, og mengde fjellmasser som skal sprenges, er 500 m³, inkludert en feilmargen på 10 %. I tillegg til mudring og sprengning ved kaiområdet skal kaien fundamenteres ned til berg på stålrøpeler/utstøpte pilarer med diameter 813 mm, og det skal etableres skrå stålkjernepeler ved kaiens endeakser.

Sedimentundersøkelsen gjennomført i forbindelse med de omsøkte tiltakene i desember 2019 og januar 2020 viser at sedimentene i tiltaksområdet er forurenset med tributyltinn (TBT) og antracen.

Arealformålet til tiltaksområdet er i gjeldende reguleringsplan (Kongsgård/Vige havne- og industriområdet av 30.03.2005, planid 975) avsatt til havneområde i sjø. Kristiansand kommune ga den 19.11.2019 rammetillatelse til tiltakene (ref. 201912549-3).

2.1 Rettslig grunnlag

Tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, kan gis tillatelse til med hjemmel i lov 13.03.1981 nr. 6 om vern for forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 7. I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 16. Tillatelse til mudring fra fartøy kan gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3.

Når Fylkesmannen avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Saken er også vurdert etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 i lov 19.06.2009 nr. 100 om forvaltningen av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og §§ 4 og 12 i forskrift 15.12.2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

3 Saksgang

Fylkesmannen sendte den 27.02.2020 søknaden på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Vi har fått følgende kommentarer:

Norsk maritimt museum (NMM) skriver i e-post av 11.03.2020 at de krever å gjennomføre en marinarkeologisk registrering før de kan avgi uttalelse til søknaden. NMM fikk i etterkant av det oversendt en ROV-video av tiltakshaver og skriver følgende i e-post av 17.03.2020:

«Vi har nå sett videoen og kan ikke finne sjøavsatte kulturlag eller annet som er vernet etter Lov om kulturminner. Vi har derfor ingen innvendinger til tiltaket.»

Fiskeridirektoratet region Sør skriver bl.a. følgende i brev av 26.03.2020:

«Fiskeridirektoratet region Sør skal ivareta de marine ressursene i regionen, samt bidra til at fiskeri- og havbruksnæringen får gode rammevilkår. Fiskeridirektoratet som sektormyndighet har

med bakgrunn i dette vurdert tiltenkte planer ut fra fiskeri og marint biologisk mangfold i området.

Vi ser det som svært negativt at viktige naturverdier ødelegges ellers at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt, representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Viktige stikkord er – mattrygghet og helse.

Det omsøkte tiltaket vil ikke komme i konflikt med fiskeriinteressene i området.

Dersom Fylkesmannen i Agder gir tillatelse til omsøkte tiltak, må det stilles strenge krav for å redusere partikkelspredning, spredning av miljøgifter og plastforurensning fra sprengledninger fra sprengstein. Omsøkte tiltaket må gjennomføres på en skånsom måte, slik at omliggende naturmiljø i så liten grad som mulig påvirkes.»

Agder fylkeskommune skriver bl.a. følgende i brev av 30.03.2020:

«Utvidelsen av kaia er i tråd med overordnet plan, og Agder fylkeskommune har ingen spesielle merknader til tiltaket. Vi anmoder Fylkesmannen om å sette vilkår i tillatelsen etter forurensningsloven for å sikre at tiltaket ikke medfører redusert vannkvalitet i området jfr. Vannforskriften § 12.»

4 Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Mudring påvirker det akvatiske miljø på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. hva slags masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan mudringen skal gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av mudring er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring av bunnssubstratet og ødeleggelse av bløtbunnsfauna. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres under mudring. I tillegg kan undervannsprengning ha negativ påvirkning på vannorganismer, bl.a. ved at det oppstår trykkbølger og dannes nåleformede partikler. Samtidig medfører sjøbunnsprengning tilførsel av nitrogenforbindelser og plast til vannmassene. I det aktuelle tilfellet anses også spredning av partikler fra borkaks i forbindelse med peling som en potensiell forurensningskilde. Vi har vurdert disse momentene i det som følger.

Mudring og peling

Sedimentene i tiltaksområdet er analysert for metaller, TBT, polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH-forbindelser) og polyklorerte bifenyler. Ifølge oversendte analyseresultater, tilsvarer konsentrasjonene av de fleste av de analyserte parameterne tilstandsklasse II (god) eller lavere, jf. veileder 02:2018 «Klassifisering av miljøtilstand i vann». Konsentrasjonene av antracen, en PAH-forbindelse, og TBT tilsvarer henholdsvis tilstandsklasse III (moderat) og V (svært dårlig). Det er kjent at mange miljøgifter binder seg til partikler. Dersom partiklene virvles opp enten naturlig eller som følge av bl.a. tiltak i sedimenter, kan partikkelassosiert forurensning spres. Små partikler som leire og silt er lett til å virvles opp. Under tiltak i sedimenter som består av grovere sandpartikler, anses som regel risikoen for spredning av forurensning som lavere. I tiltaksområdet består sedimentene primært av sand og grus. Vi vurderer derfor at det er lavere risiko for oppvirvling av partiklene, men at noe spredning av forurensning vil skje under tiltakene. Norconsult har i «Miljøteknisk rapport og tiltaksplan for tiltak i sjø» av 18.02.2020 vurdert at ev. spredning av forurenset sand under mudringen ikke vil føre til en forverring av forurensningstilstanden i området rundt tiltaksområdet ettersom tidligere undersøkelser viser at sedimentene like ved tiltaksområdet har tilsvarende eller høyere konsentrasjoner av antracen. Etter vårt syn er det uheldig at forurensning spres selv om det ikke nødvendigvis øker forurensningsgraden. Vi mener likevel det er utfordrende å benytte

spredningsbegrensende tiltak (både silt- og boblegardin) i det aktuelle tilfellet grunnet dybdeforholdene og bratt undervannsterreng i området. For å kontrollere partikkelspredning stiller vi vilkår om kontinuerlige turbiditetsmålinger ved flere dybder, jf. vilkår 7.

Etter at massene er tatt opp på land, er det ofte behov for å avvanne dem før videre disponering. Dersom det blir aktuelt å avvanne overskuddsmassene fra mudring, skal det gjennomføres på en måte som ikke medfører avrenning til nærliggende områder. Overskuddsvannet kan ledes tilbake til resipienten innenfor tiltaksområdet, jf. vilkår 3.

Som nevnt ovenfor kan også peling i sjø, som er et av tiltakene i forbindelse med kaiutvidelsen, medføre fare for forurensning. I tiltaksplanen av 18.02.2020 har Norconsult vurdert flere tiltak for å redusere risiko for spredning av forurensning som følge av peling. Det foreslås bl.a. å trykke ned føringsrøret gjennom forurenset sjøbunn ved peling samt å samle opp borkaks og levere det til godkjent avfallsmottak. Etter vår vurdering vil de anbefalte tiltakene minimere fare for spredning av forurensning, og vi forutsetter at peling og håndtering av borkaks gjennomføres i henhold til tiltaksplanen.

En annen konsekvens av mudring og peling er støy som kan påvirke sjøfugl og redusere verdien av friluftsliv. Ifølge Naturbase kart, er det i nærheten av tiltaksområdet gjort observasjoner av flere fuglearter som er oppført i norsk rødliste, bl.a. ærfugl (nær truet), lomvi (kritisk truet), fiskemåke (nær truet) og makrellterne (sterkt truet). Fylkesmannen mener at effekter av støy likevel er noe begrenset da tiltakene er midlertidige og området ellers er eksponert for støy.

Sprengning av sjøbunnen

Fylkesmannen vurderer at sprengning av sjøbunn ikke vil medføre spredning av miljøgifter i det aktuelle tilfelle siden det er lite sannsynlig at sprengte sjøbunnsmasser vil inneholde miljøgifter. Etter vår vurdering er det hensiktsmessig å mudre de forurensete løsmassene før boring og sprengning av sjøbunnen.

Sprengning av sjøbunn kan medføre dannelse av nåleformede partikler som ofte er skarpere enn naturlige partikler og kan føre til gjelleskader på fisk. Undervannssprengning kan i tillegg påvirke marine organismer ved at det oppstår kraftig plutselig lyd og trykkbølger ved eksplosjoner. Skadevirkninger av trykkbølger på fisk og andre marine organismer avhenger av type sprengningsteknikk, størrelse på ladningene, bunntopografi og avstand fra sprengningsstedet. Det er kjent at det er stor variasjon blant arter når det gjelder påkjenninger fra trykkbølger. Videre kan ulike livsstadier av samme art bli påvirket forskjellig. Det er nå gjennomført flere prosjekter (bl.a. Kystverkets prosjekt i Ålesund, se Akvaplan-niva rapport APN-61285-1 av 04.11.2019) som konkluderer med at boblegardin reduserer trykkbølger og fungerer bra som tiltak for å begrense partikkelspredning. Som nevnt ovenfor er det etter vår vurdering utfordrende å bruke spredningsbegrensende tiltak i det konkrete tilfellet. Tiltaket er begrenset i omfang siden det søkes om sprengning av 500 m³ sjøbunnsmassener. Ifølge Naturbase kart, er det enkelte registreringer av torsk noe sør for området, men det er ingen gytefelt for torsk i nærheten av tiltaksområdet, jf. Fiskeridirektoratets kartløsning Yggdrasil. Vi setter likevel vilkår om skånsom sprengningsteknikk og gjennomføring av tiltak som reduserer trykkbølgens kraft i størst mulig grad, jf. vilkår 4.

Under sjøbunnssprengning kan nitrogenforbindelser som frigjøres fra sprengstoff, tilføres vannmassene. Dette kan føre til eutrofiering (økt mengde av planteplankton og alger) da nitrogen er et begrensende næringssalt i sjøvann. Mengde av nitrogenforbindelser er avhengig av type og mengde sprengstoff. Etter vårt syn vil ikke tilførsel av ekstra næring ha vesentlig innvirkning på miljøet i det aktuelle tilfellet siden det handler om relativt begrenset omfang av

sprengning. I tillegg er det rimelig å anta at konsentrasjonen av tilførte nitrogenforbindelser raskt vil fortynnes. Vi anser heller ikke endring av pH som følge av tilførte sprengstoffrester som problematisk i dette tilfellet ettersom sjøvann har stor bufferevne.

Ved bruk av plastslanger under sprengning kan plastavfall spres ut i vannmassene, Det kommer frem av «Miljøteknisk rapport og tiltaksplan for tiltak i sjø» av 18.02.2020 at det skal iverksettes tiltak for å begrense plastforsøpling. Norconsult har bl.a. foreslått å utføre visuell kontroll innenfor og utenfor tiltaksområdet og samle opp ev. skyteledninger som flyter opp. Videre skal det tilstrebes å benytte kun den mengden plast som er nødvendig for å gjennomføre sprengning på en sikker måte.

Etter vår vurdering er utsprengte sjøbunnsmasser å anse som rene og kan gjenbrukes i prosjekter som har behov for samme type masser. Massene kan mellomlagres dersom dette ikke medfører fare for forurensning og er i tråd med plan- og bygningsloven. Steinmasser til gjenbruk kan maksimalt mellomlagres i tre år, jf. avfallsforskriften § 9-2.

Tidsperiode for gjennomføring av tiltaket

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. I det aktuelle tilfellet fraviker vi ikke hovedregelen.

Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger (jf. naturmangfoldloven § 8). Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Fylkesmannen har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase kart (<https://kart.naturbase.no/>), Artskart (<https://artskart.artsdatabanken.no>) og Vann-nett (<https://vann-nett.no/portal/>). Vi har også brukt Norconsult sin rapport vedlagt søknaden i vår vurdering av saken. Ut fra det ovennevnte anser vi at naturmangfoldloven § 8 er tilstrekkelig ivaretatt.

Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av mudring godt kjent gjennom erfaringer fra lignende tiltak. Det finnes også omfattende forskning på effekter av miljøgifter på det akvatiske miljø. Når det gjelder undervannsprengning, er det begrenset kunnskap hvilke konsekvenser undervannsstøy har på ulike organismer. På bakgrunn av det tillegger vi noe vekt på føre-var-prinsippet som er en retningslinje for håndtering av usikkerhet knyttet til et tiltaks miljøkonsekvenser, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakets påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette er ivaretatt gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er stilt i tillatelsen. Det må likevel påvises aktsomhet mht. ukjente miljøproblemer i området.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vilkår om turbiditetsmålinger og innskrenket tidsperiode for tiltaksgjennomføring er et eksempel på dette. Hvis det skulle oppstå akutt forurensning eller uante miljømessige negative virkninger av de omsøkte arbeidene, plikter tiltakshaveren å treffe tiltak for å hindre eller begrense forurensning. Vi minner også om varslingsplikt ved akutt forurensning.

Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det må benyttes den teknologien som gir minst miljøbelastning, jf. vilkår 13 («Best Available Technology»).

Vannforskriften

Vannforskriften har som hovedformål å beskytte, og om nødvendig forbedre eller gjenopprette, tilstanden i vannforekomster, med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god tilstand. Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, jf. vannforskriften § 4. Forringelse av vannforekomsten kan kun tillates dersom det foreligger adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Tiltaksområdet tilhører vannforekomsten Topdalsfjorden – indre som er registrert med ID 0130010400-1-C i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, og det er av tekniske årsaker gitt utsatt frist for å oppnå miljømålet. Fylkesmannen mener likevel at det er rimelig å anta at de omsøkte tiltakene ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriften §§ 4 og 12, forutsatt at tillatelsens vilkår overholdes. Vi vurderer derfor at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

5 Vilkår

1. Det kan mudres inntil 8 500 m³ masser i sjø over et areal som anvist på kart vedlagt søknaden. Overskuddsmasser fra mudring skal håndteres på en forsvarlig måte og leveres til et godkjent avfallsanlegg. Fylkesmannen skal ha kvittering på levering av masser.
2. Det kan peles i sjø i det omsøkte området. Arbeidene skal utføres på en måte som minimerer spredning av forurensede partikler ut fra tiltaksområdet og i henhold til tiltaksplanen av 18.02.2020. Borkaks skal leveres til et godkjent avfallsanlegg. Fylkesmannen skal ha kvittering på levering av masser.
3. Avvanning av massene skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad. Overskuddsvannet fra avvanningen skal ledes til samme resipient der sedimentene er mudret, innenfor tiltaksområdet.
4. Sprengning skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning og skal gjennomføres så skånsom som mulig for å minimere spredning av sprengstein og trykkbølger fra sprengstedet. Metode skal vurderes og velges ut fra massenes beskaffenhet.

Mengde sprengstoff som skal benyttes ved hver sprengning, skal dimensjoneres med den hensikt å redusere risikoen for påvirkning på ytre miljø. Det skal brukes elektroniske tennsystemer (ledninger som synker). Før hver enkelt salve skal det avfyres en mindre varselsalve 5-15 min før sprengning for å skremme bort fisk i området. Hvis det registreres død fisk i forbindelse med sprengning, skal art og antall registreres.

5. Det skal gjøres tiltak for å begrense tilførsel av sprengtråder og annet plastavfall til omgivelsene så mye som mulig. Plastavfall som oppstår ved bruk av et ikke-elektronisk tennsystem, skal samles opp etter hver sprengsalve. Det skal iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter gjennomført sprengning.

6. Utsprengte steinmasser masser er å anse som rene og kan gjenbrukes. Massene kan mellomlagres under forutsetning av at dette ikke medfører fare for forurensning og er i tråd med plan- og bygningsloven. Maksimal lagringstid er tre år.

7. Det skal utføres kontinuerlig måling av turbiditet under tiltaksarbeidene. Målingene må være representative i forhold til påvirkningen av tiltakene. Turbiditeten skal måles i jevnlig dybdeintervaller fra vannoverflaten og ned til bunnen. Alle målinger skal loggføres. Det skal minimum etableres én referansestasjon i området som ikke er påvirket av arbeidene. Turbiditet skal måles ved alle stasjoner samtidig.

Grenseverdien settes til referanseverdi pluss 10 NTU. Tid mellom hver avlesing skal ikke være over 10 minutt. Arbeidene skal stanses ved overskridelse av grenseverdien utover en periode på 20 minutter, nødvendige tiltak iverksettes og Fylkesmannen varsles. Tiltakene kan gjenopptas når turbiditeten er lavere enn grenseverdien.

Program for turbiditetsmålinger der planlagt plassering av målestasjonene vises og begrunnes, sendes Fylkesmannen innen to uker før tiltakene iverksettes.

8. Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

9. Arbeidet skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad medfører partikkelspredning og volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Fylkesmannen må varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.

10. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltaket er avsluttet.

11. Internkontroll for aktiviteten må være utarbeidet, jf. forskrift 06.12.1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften). Alle avvik skal loggføres.

12. Før tiltaket iverksettes og minimum en uke før skal det gis beskjed til Fylkesmannen om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Det kan varsles med enkel e-post til fmagpost@fylkesmannen.no. Det kan bli ført tilsyn under arbeidene.

13. Den best tilgjengelige teknologien/metoden må benyttes i utførelsesfasen både mht. metode, kontroll og overvåkning, jf. BAT-prinsippet («Best Available Technology»).

14. Tiltakene skal ikke gjennomføres i perioden 15. mai – 15. september.

15. Fylkesmannen skal ha rapport om arbeidet som er utført, innen seks uker etter at det er avsluttet. Rapport skjema er vedlagt tillatelsen. Rapporten skal dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen er overholdt, og begrunne eventuelle avvik. Fotodokumentasjon på gjennomførte tiltak skal legges ved sluttrapporten.

16. Tillatelsen er gyldig i to år f.o.m. vedtaksdato.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til Norsk maritimt museum (NMM) ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

6 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Kristiansand havn KF, er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver for ansvaret for innhenting av tillatelser etter annet lovverk, bl.a. havne- og farvannsloven, eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig i forhold til andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

7 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. §§ 10 og 17 i forurensningsloven.

Dere kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Fylkesmannen i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggrupeleder forurensning
Miljøvernavdelingen

Liudmila Pechinkina
rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Rapportskjema
- 2 Klageskjema

Kopi til:

Kristiansand kommune
Naturvernforbundet i Agder
RING EIENDOM AS
KYSTVERKET
Agder fylkeskommune
NORCONSULT AS AVD KRISTIANSAND
Fiskeridirektoratet

Postboks 4	4685	NODELAND
Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Vallesverdveien 940	4636	KRISTIANSAND S
Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Vestfjordgaten 4	1338	SANDVIKA
Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN